

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Caciuc Lucia,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Caciuc Lucia împotriva Consiliului raional Strășeni, terț Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție, achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă, compensarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-38/24
NR. PIGD 2-22154950-01-3ra-12012024)*

Admisibilitatea recursului; Art. 246 Cod administrativ;

Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. I. Talmaci)
Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, Gr. Dașchevici, A. Bostan

25 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Caciuc Lucia,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 octombrie 2022, Caciuc Lucia a depus acțiune în instanța de contencios administrativ împotriva Consiliului raional Strășeni, terț Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție, achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă, compensarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică,

2. În motivarea acțiunii a indicat că, decizia Consiliului raional Strășeni nr. 4/1 din 23 septembrie 2022 „Cu privire la constatarea ilegalităților și eliberarea din funcție” este un act administrativ defavorabil, vădit ilegal, fiind nemotivat atât în fapt, cât și în drept, astfel fiind pasibil anulării.

3. A susținut reclamanta că la etapa emiterii actului administrativ contestat, nu a fost înștiințată despre procedura administrativă, nu a fost informată în scris, nu a participat la procedura administrativă, respectiv nu a fost audiată pe marginea celor imputate.

4. Prin urmare reclamanta a indicat că la emiterea deciziei contestate, a fost încălcat principiul proporționalității în activitatea administrativă, garantat prin prevederile art. 1, 54 din Constituția RM și art. 29 din Codul Administrativ, or decizia Consiliului raional Strășeni nr. 4/1 din 23 septembrie 2022 “Cu privire la constatarea ilegalităților și eliberarea din funcție” nu se încadrează în reperele proporționalității, nefiind nici una potrivită, nici necesară, nici rezonabilă.

5. În drept reclamanta și-a întemeiat pretențiile pe prevederile art. 1, art. 54 din Constituția RM, art. 57, art. 59, art. 60 alin. (3) din Legea nr. 158 din 04 iulie 2008 “Cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public”, art. 89-90, art. 329-330 Codul muncii, art. 3, art. 6, art. 21, art. 29, art. 30,

art. 31. art. 32, art. 70, art. 94, art. 118, art.171-172, art. 195, art. 224 din Codul administrativ.

6. La 06 decembrie 2022 reprezentantul reclamantei –avocat stagiar Malic Adrian a depus prin intermediul secției de evidență și documentare cerere privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantei a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 10 000 de lei.

7. La 28 decembrie 2022 reprezentantul pârâtului Consiliului raional – Ion Malic a depus cerere prin care a solicitat încetarea procesului din motiv că decizia contestată a fost abrogată.

8. Prin încheierea din 21 martie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e), f) Cod administrativ, s-a declarat inadmisibilă acțiunea depusă de Caciuc Lucia împotriva Consiliului raional Strășeni cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

9. A solicitat anularea Deciziei Consiliului raional Strășeni nr. 4/1 din 23 septembrie 2022 „Cu privire la constatarea ilegalităților și eliberarea din funcție”, încasarea de la Consiliul raional Strășeni a salariului și alte drepturi salariale începând cu data destituirii din funcție, încasarea de la Consiliul raional Strășeni a prejudiciul moral în mărime de 80 000 mii lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 21 martie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, acțiunea depusă de Caciuc Lucia împotriva Consiliului raional Strășeni cu privire la constatarea actului administrativ, în partea încasării cheltuielilor de judecată a fost admisă. S-a încasat din contul Consiliului raional Strășeni, sediul mun. Strășeni, str. Ștefan cel Mare, 86, în beneficiul lui Caciuc Lucia cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10 000 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La 10 aprilie 2023, Consiliul raional Strășeni a declarat apel nemotivat, iar la data de 25 mai 2023 apel motivat împotriva hotărârii din 21 martie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Prin decizia din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de către Consiliul raional Strășeni. S-a casat hotărârea din 21 martie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central și s-a emis o decizie nouă prin care, acțiunea în contencios administrativ depusă de Caciuc Lucia împotriva Consiliului raional Strășeni cu privire la contestarea actului administrativ, restabilirea în funcție, achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă și compensarea prejudiciului moral, s-a declarat inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

13. Instanța de apel a menționat că la momentul depunerii acțiunii în contencios administrativ, reclamanta întrunea condițiile de admisibilitate a acțiunii. Inadmisibilitatea intervenind ulterior, aceasta fiind condiționată de faptul că actul administrativ contestat a fost abrogat iar reclamanta, reprezentantul său, nu au justificat continuarea procesului prin menținerea interesului actual de a sta în justiție, acțiunea reclamantei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

14. La 02 ianuarie 2024, Caciuc Lucia, a depus recurs împotriva deciziei din 31 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei noi hotărâri.

SOLICITAREA RECURENTULUI

15. Recurentul a indicat că nu este de acord cu decizia contestată, consideră decizia instanței de apel ca fiind arbitrară, ce rezultă din aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, controlul judecătoresc efectuat asupra circumstanțelor de fapt, precum și a probelor anexate la dosar fiind unul superficial. În motivarea cererii de recurs a u fost aduse argumente similare celor din cererea de apel. În motivarea cererii de recurs a mai indicat recurenta că a solicitat inclusiv și achitarea salariului pentru absența forțată de la muncă, cerință care derivă din pretenția de bază cu privire la anularea deciziei Consiliului raional Strășeni nr. 4/1 din 23 septembrie 2022 „Cu privire la constatarea ilegalităților și eliberarea din funcție”, cerință pe care

instanța de fond a lăsat-o fără apreciere, atunci când a decis inadmisibilitatea acțiunii depusă de Caciuc Lucia.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

16. Art. 245 din Codul administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

17. Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 31 octombrie 2023 și a notificat-o părților la 15 noiembrie 2023, iar cererea de recurs a fost depusă la 02 ianuarie 2024. În condițiile enunțate, instanța de recurs conchide că recursul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

30. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

31. Art. 246 alin. (1) și (2) lit. a¹ Codul administrativ prevede:

„(1) Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

a¹) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹”

Art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ prevede:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin.(1) lit.d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

MOTIVAREA INSTANȚEI

18. În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-h).

19. Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

20. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

21. În această ordine de idei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

22. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

23. Instanța de recurs atestă că recursul declarat de Caciuc Lucia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă doar la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinat pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că recursul depus conține obiecții de fapt și de drept celor expuse în cererea de apel, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător.

25. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

27. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretenși argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

29. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

30. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

31. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Caciuc Lucia.

32. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. a¹) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Caciuc Lucia.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc